

Kiadóhivatal:
Kaposvárott, zárda-utca. Ide eszimezőndők
szélesítési pénzek, hirdetések és nyilatkozatok.
Megjelenik minden pénteken.
Előfizetési díj:
Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes számok 10 krért
Hagelman Károly
könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban
kaphatók.

NÉP JOG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Kaposvárott, zárda-utca. Ide küldendő a
lap szerkesztéséhez minden közlemény.
Megjelenik minden pénteken.
Előfizetési díj:
Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes számok 10 krért;
Hagelman Károly
könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban
kaphatók.

A sajtószabadság veszélyben!

A képviselőválasztások eredményének értéke legközelebb az országgyűlés megnyitására fog nyilvánulni. Vajon a sok fáradtság, jóakarati és kitartó elhűség, mely a választók körében oly sok helyütt csattanósan nyilatkozott, megfogja-e nyerni jutalmát?

Bár a pártok állása a lapok kimutatása szerint tisztán áll előttünk, s tudjuk, hogy Tisza Kálmán egy megérdemelt mamekultúrával volt képes ismét a választók lelkiismerete s szabad akarata ellen kiszorítani, mégis kételkedünk, s e kétely jól esik nekünk, hogy az a többség elannyira elfelejtkezzen a programok ígéreteről, elfeledkezzen hitéről, hazafiságáról, miként kész volna oly erőszakos politika támogatására, melyről régebben Ivánka Imre, újabban Tisza Kálmán nyilatkoztak választói előtt.

Ami elvi álláspontunk tisztában áll lapunk olvasói előtt, s hisszük, hogy nézetünk Tisza embereiről eléggé ismertek arra nézve miként sok jót azok jóakaratóról fel nem teszünk, mi mégis alapos indokokból azt hisszük, hogy a magyar országgyűlés nem fogja Tisza reaktionárius terveit oly könnyű szerrel megvalósítani, miként azt a felfuvalkodott miniszter akarat nélkülinek hitt többségére támaszkodva oly fenyegetőleg dobálta a magyar nemzet szemeibe Nagyváradon.

A magyar nemzet még élénken emlékszik azon időre, midőn a közszabadság főere a sajtó meg volt kötve, az egészséges vérkeringés megakadályozva, a közszellem és közvélemény szabad nyilvánulása lehetetlenné téve.

Emlékszik még arra az időre, mikor a hatalom elnyomta a szabad szót, s ezzel elnyomott minden, de minden szabadságot, s a bajok javulásának

minden feltételeit, mert a bajon csak az segíthet ki a beteg szavát, panaszát megérti.

Kitűnő írók, nemes hazafiak büntött szenvedtek a szólás szabadságért; még sokan élnek közülök, s hogy a példát legalkalmasabb helyről vegyük: él még Tisza Kálmán nagy barátja a *a rendjeles költő Jókai Mór*.

Akkor más kormányforma volt. A hatalom önjereje támaszkodott, s az Isten kegyelméből uralkodó császár nem a népek való felelősségre kötelezte miniszterit; kormányoztak azok uruk jogán, annak az erejével és jól vagy rosszul felfogott érdekei szerint de nem is mondták, hogy irányuk és tényeik a nép, a választó nép akarata: — s a rabság és elnyomás ezzel könyebben esett nekünk.

Ma Tisza Kálmán kormányoz; megtesz mindent a mi érdekeink ellen van. Terheink majd felülmúlják erőnket, majdnem abszolutizmus alatt élünk, s midőn szabadságunk utolsó garanciáját a sajtószabadságot is elvenni akarja tőlünk, hogy egész teljességében viszsztatérjen ránk a Bach és Schmerling világ szerencsétlen kora, midőn a rend érdekében elvették tőlünk az egyéni szabadságot, s hogy bánatunkat, nyomorunkat siri csendben viseljük, a sajtó cenzúrával bekötötték panaszunk ajkait: — azt mondja Tisza Kálmán hogy ezt a szabadelvűség érdekében, a többséggel neki igazat adott nép nevében, akaratával cselekszi vejtünk. És ez nekünk sokkal jobban fáj; az önközta nyomort még súlyosítja a nyugtalan lelkiismeret is, Tisza Kálmán alkotmányos reakciója fájalmasabb nemzetünknek az idegen eszszak rabságánál.

Vajon higgyük-e, hogy ezt a politikát a magyar nemzet képviselőházának többsége helyeselni fogja, nem lehet-e reményünk hogy azok, kik egy-

kor a szabadsajtó mellett szóval tollal küzdöttek, azért büntött szenvedtek, el fogják vetni, lefogják nyugtózni; azt mit egykor lelkesedve üdvözöltek?

Vajon hozzájárulhat-e az újabb cenzúrához egy Jókai Mór?

Sokat megért ez a szegény nemzet, látta szabadságért küzdött nemes fiait a hóhér keze alatt kiszervezni; egy újabb szabadság csillanására kész volt fátyolt vetni a keserű multra, kész volt majd elviselhetlen terhet venni vállaira; de azt, hogy az idő, a Tiszakormány korruptiója oda aljasította volna, miként egyetlen kincsét, szólás szabadságát feláldozni képes legyen egy ember hatalmi állásának, egy hazafiatlan parasita faj, a zsidó szemtelen követeléseinek, — ezt nem hishetjük el.

Hiszük, hogy a 12-ik órában feltámad Tisza Kálmán mamekultúrájának elaltatott lelkiismerete, s a magyarból ki nem öltető hazafiúi öntudat hallatni fogja szavát és a nemzet e szegényét, szabadsága főgarantiájának bukását nem fogja megszavazni a magyar országgyűlés soha. X. y.

Hogy áll a világ?

Itthon. Elhangzott a mindenható miniszter ajkairól a fenyegető szó, mely a közszabadság legnagyobb garanciáját, a szabad-sajtót támadja meg. Rá válaszképp a jászberényi képviselő Apponyi Albert ad választ éles, elitélő kritika alakjában. Csudás állapot, midőn a konzervatív államférfiúnak kell megvédelmeznie a szabadság vívmányait! De Apponyi Albert is csak kerülgeti a forró kását, s nem meri bevallani a bajok okát, a zsidóság és zsidó szellem tulkapasát.

Pedig a baj elhalgatásával az meg nem szűnik, sőt elmérgesedik.

A miniszter rendkívüli felhatalmazást kér az antisemita sajtó ellen teendő rendszabályok behozatalára — de azt nem kívánja megrendszabályozni, mit a zsidók irnak a keresztény vallás és erkölcs ellen.

A liberalizmus czege alatt elfér a vallástalanság, lascivitas és corruptio, de az igaz szó, a nemzet bajainak igazi nevének való meg-

nevezése, az már sérti a börsé intező hatalmasainak füleit, s szegény magyar miniszter kénytelen az igazság, saját jobb meggyőződése ellen szolgálmi annak a hatalomnak, mely az államhatalom fölé tolakodik, s terem nyomort és gyűlöletet a népek között.

Apponyi Albert kárhoztatja Tiszát, de nem mond pozitív gyógyszert, mert a baj helyes diagnózisát ő sem akarja megnevezni.

Sajnálatos, hogy a legkitűnőbb emberek sem tudnak a zsidóság polyp karjaiból menekülni, s mint a szorult ember csak példázatnak a helyett, hogy a gyereket igaz nevének neveznek.

A jászberényi beszéd az országban és a választók körében kétségtelesen élénk tetszésben részesült; de csak azért, mert éle Tisza ellen fordult: a közönség általános megelégedését nyilván akkor vitva volna ki, ha több bátorsággal és őszinteséggel nyilatkozott volna azon politika ellen, mely a magyar nemzet életérdekeit a hatalom látszólagos megtartásáért a zsidók kezére játszani kívánja.

Az országgyűlés megnyitása küszöbön áll, elvárjuk pártunk képviselőitől, hogy az igazságot mondják ki leplezetlenül és pedig választófelirat alakjában a trónbeszédre; hallja meg a Felső leplezetlenül népének bajait, sáfárainak rossz tanácsait.

Az országgyűlés megnyitása után az antisemita képviselők közül Vadnay és Rátz Géza lesznek a korjegyzők, s ha Boér Antal meg nem jelenik Nentvich Károly korlelő lesz. A párt valószínűleg rendes elnök és jegyző jelöltek is léptet fel; nem volna csuda — tekintve a sok alattomos antisemita, kik az országban élnek — ha, miután a szavazás titkos, — a választás meglepetésekkel járna.

Válaszfeliratot okvetlen ad a párt, bár annak nem minden tagja áll egy ugyanazon közjogi alapon, hiszik, hogy a választófeliratot úgy megszerkeszthetik, miként azt valamennyi antisemita képviselő aláírhatja.

Mi, függetlenségi antisemita mindenestire követeljük, hogy abban a függetlenség elv kifejezésre jusson.

Tisza Kálmán „kivételes rendszabályairól” a külföldi sajtó is elitélően nyilatkozik, s kiemeli, hogy kivételes rendszabályok alkalmazása igen veszélyes dolog, mert a hatalom rendszeresen ragaszkodni szokott azokhoz más időkben is, s a nemzet egyszeri engedékenysége a közszabadság rovására eshetik. A „Freundenblatt” különösen óvja a magyar országgyűlést a miniszter követelésének megadásától s utal

TÁRCA.

Somogyi képek.

Irta Vasváry Béla.

I.

Subás Gyuri számadó kanász.

Még az ötvenes éveken történt, mikor még a kultúrd nem dobta oda Magyarországnak a keztyűt a gazdasági téren, s a gabonapiacokon nem volt az a nagy versengés, mi most.

Somogyi megye területén napokig járhattál sűrű erdőben; ha beletévedtél, még kívánva se láthattad a napot. Most napokig utazhatsz, mig erdőre találsz. Az erdőt nyakra-főre irtják, csinálnak belőle szántóföldet.

A somogyi nagybirtokosnak akkor még akkora erdeje volt, hogy nem lehetett bele-menni iránytű nélkül, még pedig makkos erdeje. A sertéseket ezazs csoportokban makoltatták itt a híres somogyi kanászok, kik csak Szt.-Mihálykor hagyták oda a rengeteget, hogy a külső mozgó világot megtekintsék. Megvették a tulipános szűrt, a ráncos csizmát s amire még szükségük volt, aztán vissza mentek rendes foglalkozásukhoz. Egyik-másik új uraságnál próbált szerencsét, gazdát változtatott, de azért régi tanyája megmaradt az erdőben, hol már minden fát, s a fának minden ágát ismert. Ez a pástorkodó somogyi nép az, mely eredeti magyar jellegét máig is megtartotta. Szótalan, mogorva és hidegnek látszik, pedig nem az. Szótlanlaga az örökös magánytól van, mert sokszor napokig nem szól emberhez, csak barmaihoz, mogorvasága tartózkodási helyétől származik, mert lakása egész éven át künn van a sötét, csendes erdő mélyében. Ábrándos természetű, s épen azért nem hideg. Rátámaszkodik hosszú botjára s maga elé bámul, vagy furulyáját veszi elő s a dalba önti lelkének világát. De nincs furiangosabb ember sem, mint a kanász. A vagyon felől különös fogalma van. Szereti a másét.

Az említett birtokosnak egy számadó kanásza volt; künn lakott az erdőben. Subás Gyurinak hívták. Magas, öles termetű, széles vállu, őszbe csavarított haju ember volt. Volt neki vagy nyolcz bojtárja, mert a kezére adott sertések száma százakra ment. X. szolgabíró hivatalos útjában, mely az erdőn vitt keresztül, az a szerencsétlenség érte, hogy lova megbetegedett s itt hagyta a földi nyomorúságot. A szolgabíró tájékozni sem tudta magát. Végre nagy öröme egy zsiros gatyás legény botlott elébe.

— Hol vagyon öcsém?
— Erdőben — volt a lakonikus felelet.
— Nem tudnál valamiképp rajtam segíteni? Lovam megdöglött; kinek van itt közel fogata?
— Van az én gazdámnak is, ki számadó kanász. Gyűjjön az ur, elvezetem hozzá. Utközben a szolgabíró tudakozódott a bojtár sorsa felől.

— Hát aztán mennyi a fizetésed?
— Fizetésünk? — hirtelen lehajolt s egy szalmaszálat kapott fel. — Nézzé az ur, ennyi fizetésünk sincs; hanem hát olykor ad az Isten egy kis szerencsét, aztán megélünk belőle.

A szolgabíró szépet gondolt magában, de nem szólt semmit. Odaérték Subás Gyuri házához. A gazda épen künn állt. A szolgabíró előadta kérelmét, Subás Gyuri pedig megígérte segítségét.
— Hanem addig is, mig tovább megy tekintetes ur, forduljon be ide hozzánk, aztán parancsoljon. Gulyás lust, disznó lust parancsol-e?
— A mi van.
— Van itt minden. Te Pista! kiáltott ki a sihederek, azt a siska fült fogjátok meg, aztán egy kis friss pecsenyét ide a tekintetes urnak. A szolgabíró bement a szobába. Nagy, pajtaszerű szoba volt az, melyben a képek helyett tulipános szűrok, karikások, balaskák lógtak a falon.

A szoba egyik oldalán járták a tánczot a dudu mellett, hogy csak úgy rengett a ház.

— Hát ezek miért mulatnak?
— Azért tekintetes uram, mert annak a barna menyecskének ott, ma került ki az ura Kaposból. Három esztendeig ült.

A szolgabíró úgy érezte magát, mint az egér, mikor a csapdába került. Sirás hangjai ütötték meg a füleit. Oda tekint. A szoba másik szögletében az ágyra borulva sirt egy-pár felérnép.

Ez is összepászl.
— Hát ezek miért sirnak?
— Hát kérem számár volt az ura annak a menyecskének. Nem jól csinálta a dolgot; tegnap akasztották fel.

A szolgabíró a helálveritek is kiverte félméhen.
Nem volt oka félni.

Nem sokára asztalra került a friss pecsenye, melléje pedig egy pintes igazi szekszárdi. Hja, akkor még a számadóknak is jutott abból, mi most az „unseraner” embernek sem jut. A vendégelés után előállt a kocsi, s a szolgabíró tovább folytathatta útját. . . .

Ez is Subás Gyurinál történt. Új irnok jött az urasághoz.

Egy napon bejön a számadó, aztán azt mondja a kasznárnak, hogy nemzetes uram, holnap olvassuk meg a falkát.

A kasznár másnap kocsiira ültette az irnokot, hogy Subás keze alá adott dílszónkat olvassa meg.

Az irnok hallott valamit már a somogyi kanászokról, azért beszédbe ereszkedett az uton a kocsiállal.

— Ha valamit adnak az ifiurnak, — tanácslá a kocsi — vissza ne utasítsa, mert nem jó lesz.

— Hát maga az új kanczellista?
Kérdé Subás Gyuri, mikor az irnok leszállt a kocsirol.
— En vagyok.
— No jól van; olvassuk meg a falkát. Megolvasták; egy fia sem hiányzott belőle. Mikor mindezzel készen voltak, Subás

Gyuri megdörzsölte tenyerét s odafordult az irnokhoz.

— Ifiuram! látót-e már kanviadalt?
— Nem.
— No majd én mutatok — volt a válasz s mutató újját beledugván százába egy élelet fűtlyentett. Az irnok csak várt. Bal kéz felől nagy csörtetés hallatszott. Egy nagy kan jött ki a tisztásra. Most jobb felől is zörgött valami. Onné is egy nagy kan bukkant elő.

A két állat egy ideig nézett egymásra, azután összerontottak.

— Agyon tépik egymást — bizonygató az irnok, Subás Gyuri azonban nagy flegmával csak annyit mondott: „Dehogy is, ifiuram!”

Mikor aztán véresre mariták egymást, Subás Gyura ismét egy élelet fűtlyentett s a két állat, mintha sohase látta volna egymást, elvált abban a pillanatban.

Mikor már az irnok kocsiira ült, Subás Gyuri oda mutatott egy rémitően kihizott sertésre.

— Van-e ifiuramnak olyan állata?
— Honné venném?
— No majd én szerzek.

Igy is lett. Mikor megegyeszer kiment az irnok, Subás Gyuri odavezette egy óriási hizott sertéshez.

— Ez ifiuramé.
— Köszönöm Subás gazda, de mi az ördögöt csináljak én ezzel? Nekem nincs háztartásom. . . .

— No majd én segíték a maga baján. Harmadnap elküldte neki a disznó frát, 80 frtot. . . .

Hanem aztán amit nem akart Subás gazda, azt aztán nem volt ember, ki megtette. Egyszer az jutott eszébe a kasznárnak, hogy megvizsgálja a sertés falkát. Behívatta Subást.

— Gyuri, holnap reggel kimegyünk vizsgálni.
— A számadó kanász egyet sodorintott vastag bajuszán.

azon példákra, melyek Ausztriában ma is intésül szolgálhatnak nekünk.

Mi természetesen Tisza engedelmis, lekötött többségétől mi jót sem várunk.

Horvátországban a választások hevesen folynak, eddigelé a választások eredménye következő: Nemzeti (kormány) párti 29, szerb 17, független párti 7, pártonkívüli 3, Starcevic párti 21. A legutóbbiak agasztóan szaporodnak, egyes helyeken a közösi előjárók, városi hivatalnokok mindent elkövetnek az ellenzék jelöltjei mellett. Starcevic Jakob ugyan 10 szótöbbséggel elbukott Zágrábban, de a választás ellen óvást tesz, mert állítják a kormányt bebizonyíthatólag vosztegetett (egy született nálunk is Tisza többsége) s oly hivatalnokok szavaztak ellene, kik más kerületekben vannak választókul beírva s ott is leszavaztak. Starcevic Dávid már 3 helyen van megválasztva. A kormány-párt egyik főembere Miskotovic, Bedekovic báró miniszterrel együtt megbuktak. Az ellenzék kitűnően volt szervezve, s a hangulatot mellette mutatja főképp az, hogy az asszonyok voltak legerélyesebb kortesei. A Starcevic párti lapok naponként dühöseben irnak s ott is a saját szabadság megszorítását czélozza a kormány.

Külföldön a három császár találkozásának történelmi fontossága eseményi háttérbe szorít minden egyebet. A császárok találkozásáról, annak okáról a lapok közleményei vagy csupán az ünnepek leírására szorítkoznak, vagy kombinációkat irnak, melyek kevés fontossággal bírhatnak csupán. Nevezetes az, hogy miként a német lapok írják, e találkozás terve már régi, s Gierstől az orosz miniszterrel eredt, Bismark hg. vele tartott, de Ausztria akkori külügyminisztere Haymerle ellene volt, miért az csakis most Kálnoky hozzájárulásával vált ténynyé.

Europa három leghatalmasabb ura összeülkezett s az udvarias barátság minden nyilvánulásával elhalmozta egymást: kérdés, vajon az uralkodók személyes barátsága garantiálja-e a népek érdekeinek, a békének? Vajha úgy volna s a nagy jóakarata akarata adna arra a népek is garantiákat az álló hadseregek létszámának leszállítása s így az adózók terheinek könnyítésével!

Mig Francia és Angolországok a chinai és sudani háborúval elfoglalva fecsérlik a népek életét és vagyonát, Olaszországban a kolera szedi egyre áldozatait, mely napról-napra nagyobb, erősebb alakban lép fel. A lapok úgy beszélnek, hogy leginkább délnek terjed a járvány, s már is észak Afrika partjain mutatkoznak jelenségei. Vajha szegény hazánk e csapástól megóvatnánk!

Belgiumban ténynyé vált, hogy az új iskolatörvény szentesítve lesz. Brüsszel város tanácsa a törvény szentesítése ellen kérvényezett, a király azonban a nála tisztelgett polgármestereket azzal utasította el, hogy ő az alkotmányos országgyűlési többség akarata ellen nem kíván cselekedni.

A kolera.

Lessan bár, de következetesen s biztosan közeledik hazánkhoz a fekete halál; a kolera immár az osztrák-magyar birodalom szomszédos tartományában

— Nem lehet, nemzetes kasznár uram.
— Mit? nem lehet? már miért nem lehetne?
— Azért instálom alásan, mert holnap péntek lesz.
— Mese beszéd! hát pénteken nem lehet megolvasni a falkát.
— Ha mondom, hogy nem lehet.
— No majd én megmutatom, hogy lehet.
Mánap ki is ment a kasznár.
A falkát belezavarták egy körülkerített helyre s azon egy kis nyílást hagytak, hogy ott egyenkint kieregetik őket.
A kasznár már meg is olvasott vagy huszat, mikor az egyik ől mögől éles fütty hangzott fel.
Ennek a füttynek az lett a következése, hogy ahány disznó csak volt az állásban, annyi felé szaladt. Majd szédöntötték az állást.
Denique nem lehetett megolvasni és pedig azért nem, mert Subás gazda idegen falkát csapott az urasági közé s péntek reggelre nem tudta őket továbbítani. Segített magán úgy, ahogy tudott; a kasznár nem vette észre.
Volt ennek a Subás Györgynek egy bojtárja, kinek az a tulajdonsága volt, hogy 15 éves korától kezdve egyetlen egy hushagyó keddet sem töltött otthon, hanem a megyeházában, pedig Isten kegyelméből most gázolta az 53. esztendő.
Félvirradt a hushagyó kedd. A bojtár már reggel 5 órakor elkezdte a mulatást az örömnap kedvéért. A legnagyobb multság közben kopogtatnak az ajtón. Négyzandár lépett be. A bojtár kisérték el. Akkor sem töltötte otthon a hushagyót...
A szomszéd uraság egyik tisztjének egy virradóra elhajtottak 30 darab disznóját, pedig az udvaron aludt vagy 50 arató. A kárvalott kapja magát s át megy a kasznárhoz, kinek keze alatt szolgált Subás Gyuri. Elpanaszolja neki a bajt. A kasznár még azon este behívta a kanászt.

Olaszországban dühöng, kétségtelen már most, hogy hozzánk is ellátogat. Vigasztalódjunk! ha kibírjuk, elviselhetjük a Tisza kormányt, a kolera sem irt ki bennünket teljesen, de megtizedelhet; annál inkább ki leszünk téve pedig e veszélynek, mennél jobban kétségbe esünk avagy mennél inkább figyelmen kívül hagyjuk azon rendszabályokat, melyeket a tudomány helyeseknek ismer s szükségeseknek tart. El ne bizzuk magunkat, de kétségbe se essünk, kettő között fekszük az okos előrelátás, a gondos körültekintés, az elővigyázó orakodás, így tegyünk. Olvassuk meg jól az alábbi „utasítást” s tartuk meg annak rendeleteit. Isten segélyével így majd csak e csapás is elvonul felettünk.

Utasítás az ázsiai kolera tárgyában.

A halotti szemle mindég orvos által teljesítésék. Annak kikerülése czéljából, hogy tetszalottak eltemetessenek, de hogy a levegőnek a holttest által megfertőztetése is megakadályoztassék, szigoruan utasítandó a lakosság, miszerint minden halálesetet a halottkémnek azonnal feljelenteni; az utóbbiak pedig szoros kötelessége a helyinen rögtön megjelenni, a hullának lehetó elkülönítését eszközölni és a szükséges fertőtlenítés iránt a fellő intézkedéseket megtenni és mihelyt a halál kétségtelen jelei mutatkoznak, az elta- karitási engedélyt kiszolgáltatni, minek megtörténte után a kolera-hulla rögtön eltemetendő.

A hullák lehetóleg zárt avagy beszurkolt koporsóba téve, kocsin szállítandók és szabályszerűleg gondosan beasandók.

A kizártság.

A hatóság ügyeljen, hogy az utcák tisztán tartassanak, hogy nagyobb városokban a nyílt csatornák naponta vizez lefontessenek, a házak udvarai tisztán tartassanak; hogy mindennemű szerves hulladékok és rothadó állományok az emberek lakásai köréből és környezetéből a lehetó legteljesebben eltakaritassanak, hogy a kutak tisztán tartassanak, olyanok pedig, melyek a csatornák közelében vannak és kivált nagyobb városokban járványok kitérésére alkalmat szolgáltathatnak vagy már szolgáltattak, előzetesen megvizsgáltsanak és a körülményekhez képest betiltassanak; végül, hogy az árnyékszékek, emésztő gödörök és csatornák tisztitassanak.

A lakosság figyelmeztetendő, hogy a lakhelyiségek tisztán tartassanak és lehetóleg gyakran szellőztessenek; egészségelleneseknek ismert lakhelyiségek, nevezetesen azok, melyekben kolerajárványok alkalmával ismételve sok megbetegedés fordult elő, egészségi szempontból megvizsgálandók, s ha szükséges, hatóságilag betiltandók, — végül sok egyének szük lakásokban összezsufolása lehetóleg megakadályozandó.

Egészségellenes élelmi szerek, mint éretlen gyümölcs, állott hus, romlott halak stb. árutatása szigoruan tiltandó.

Fertőtlenítés.

A fertőtlenítés (desinfeció) a kolerajárvány

— Te Gyuri! a szomszéd ispán urnak tegnap éjjel elhajtottak 30 darab disznóját. Nem tudsz rólu?
— Én, nemzetes kasznár uram? Már hogyan tudnék róla?
— De megtudhatnád, hogy ki hajtotta el.
— Már hogy tudhatnám meg?
Vége is a kasznár annyit beszélt neki, hogy megígérte közbe járását.
— No kasznár uram, holnap este otthon lesznek a disznók, de csak úgy, ha kasznár uram nem szól senkinek.
Subás gazda most az egyszer mit sem tudott a disznókról, de azért még éjjel kocsi- rútt s elhajtott a szántódi révhez. Éjjel után 3 órakor ért oda. Befordult a szántódi csárdába. Az asztalnál négy marczona kinézésű ember ült, kik midőn Subás gazdát belépni látták, fölugrattak.
— Igék egyet Gyuri bácsi.
De a Gyuri bácsi megsem mozdult helyéről, hanem végig nézett a mulatókon.
— Azt megmondom, hogy azokat a disznókat holnap éjjel haza szállítsátok! kiáltá dörgő hangon s otthagytá a csárdát. Felült kocsi- jára s nyugodtan haza tért. A kanász legények pedig kimentek a Balatonpartra, a kompból kihajtották a disznókat. Mánap éjjel, mikor ötven munkás aludt az udvaron, visszahajtották a disznókat.
S mikor egyszer tanúnak hívták a szolga- bírósághoz s megértette azt, hogy a vádolt kanász egy 200 darabból álló falkából csak 20 darabot hajtott el, enyit mondott:
— Be kell zárni, tekintem uram, mert ez nem regularis kanász. Ki 200 darabból csak 20-at hajt el, az megérdemli.
Ilyen volt Subás György uram. De most már az erdőséggel vesz az ilyen somogyi kanásznak faja is. Észrevétlenül olvad bele a polgár népsbe s az új generatio, pár évtized múlva, csak mint me-sét fogja hallgatni a somogyi kanászok életét.

terjedését gátló övintézkedések egyik legfontosabbika lévén, a lehetó legnagyobb pontos- sággal és szigorúsággal végrehajtható.

Fertőtleníteni kell mindenekelőtt a leg- nagyobb szigorúsággal a kolera beteg ürülékeit, hányatát, ruháit, ágyneműit, szobáját; fertőt- lenítendő az ápolónak a ruházata, keze, el- fylgaltatása közben s annak utána.

Fertőtlenítendő az árnyékszék, a melyekbe kolera ürülékei öntettek, kocsik, sze- kerek, vasuti kocsik, hajók, melyekben kolera s szállítottak. Tozábbá fertőtlenítendő a város, község szennyes közhelyei, u. m. kocsiállások, szennyes folyókák, vásártérek. A nyilvános épületek szennyes részei, u. m. árnyékszék, vizelői, szemétdörei stb. A korcsmák, vasuti állomások, hajó állomások, szennyel járó ipa- rok piszkos helyei, u. m. árnyékszék, váró és vendégszobái stb. Minden épület vagy la- kás a mely feltűnő módon szennyezi a levegőt talajt, avagy vizet, nevezetesen azoknak ár- nyékszék, szemétdörei stb.

A kolerabeteg ürülékét, hányatát karbol- sávval kell fertőtleníteni. E végből karbol- sávot 20-szor annyi vízbe kell oldani (5%-os karboloidat) és ebből egy-két evőkanálnyi az edénybe adni, mielőtt ez használatnák. A tisztátalan (fekete folyékony) karbolsav ma- gában vehető, mintegy 1/10—1 kanálnyi. Hasz- nálat után az edényt ki kell őríteni, kiöb- liteni s friss karbolsávval ellátni.

Rongyokat, melyek ürülék, hányat által be- szennyezettek el kell égetni.

A padlót, ott a hova kolera-ürülék, hányat jutott, forró vízzel fel kell mosni és 5%-os karboloidattal bőségesen beitatni. Sáranyag- padlót, ha kolera-ürülék által fertőztetett, karboloidattal gazdagon be kell itatni.

A kolera beteg ruháit, melyeket lebeteg- dedeskor viselt, vagy mi több, melyeket be- szennyezett, ha nem értékesek el kell égetni.

Járvány kezdetén s az első eseteknél az ér- tékes ruha is elégetendő. Az értékesebb mos- ható ruhákat minél hamarabb forró vízbe kell áztatni, ki kell főzni, szappanos vízzel ki- mosni. A nem mosható ruha száraz, szellős napos, félreesső helyen jól kiszellőztetendő.

Az ágynemű beszenyezett, nem értékes részeit (rongyos lepedőket, szalmát és efféléit el kell égetni. Az értékesebb és mosható ág- ynemű, mint a ruha kifőzetik s mosatják. A nem mosható ágynemű — mint a ruha — ki- szellőztetik. Járvány kezdetén, az első esetek- nél az ágynemű, melylyel a beteg érintkezett, mind elégetendő.

A kolera beteg szobáját folytonosan s jól kell szellőztetni, esetleg eczetgőzzel vagy kar- bol permetezéssel lehet szagosítani.

Lakásokat mielőtt egészségesek abban tar- tózkodnak, jól kell fertőtleníteni. E végből a szoba kétszer 24 órán keresztül érintetlenül hagyva szellőztetik. Azután a meszelhető szoba frissen meszeletik, a padló felmosatik ugyszin- tén a szobában levő minden butor megmosa- tik. Ezután megint legalább kétszer 24 órán át a szoba szellőztetik.

Agyagpadlázat legalább 10 centimetryire felásatik s a föld kihordatik s előre készített gödörbe temetetik: helyére friss, tiszta föld- del töltik fel a padlót. Tökéletesebb fertőz- tenítés végezhető oly módon, hogy a szobában kénessav vagy klorgőz fejlesztetik, a fal klorm- ész tartalma mésszel meszeletik, a padló klormeszes vagy karbolsavas vízzel felmosatik. A felgyógyult kolera, mielőtt emberek köz- be megy, fűrdőjk meg.

Az ápoló, mielőtt más egyének közé megy, ruháját fertőtleníteni tartozik. E végből lehetóleg mosható ruhát viseljen, a melyet ki- mosni és kifőzni kell. Nem mosható ruháját száraz, szellős helyen legalább 48 órán át szel- lőztesse és csak azután öltse fel.

Az ápoló különösen gyakran fertőtlenítés kezét, E czéla maró higanyoldatot (1 r. 1000 rész vízre), avagy karboloidatot (1 r. 50—100 r. vízre) használjon; öblitse gyakran tiszta vagy eczetes vízzel.

Az árnyékszék, melyekbe kolera s ürü- lékei öntettek, következöleg fertőtleniten- dők:

1. A hol vízzel öblített csatornák vannak, ott naponta legalább egyszer a csatorna vi- zel bőségesen kiöblítették és azután 5%-os karboloidat avagy tisztított karbolsav öntetik az árnyékszék medencéjére 200—100 gram- nyi mennyiségben.
 2. Öblithetlen csatornáknál, melyeknek rossz a lefolyásuk, 5%-os karbolviz avagy tisz- titatlan karbolsav öntendő a csatornába, annyi hogy a csatorna rothadó búzzel ne bírjon.
 3. Hasonló módon fertőtlenítendő a gö- dörről bíró árnyékszék. Karbolsav kiányában a fertőtlenítésre vasgálic is használható, melyből mintegy 50 gramm számítandó egy emberre és egy napra.
- A gálic előbb 20-szoros mennyiségű víz- ben feloldatik.
- Fertőtlenítés czéljából a magán vagyonon, kivált szegényeknek tulajdonán cjtett kárt a hatóság megtéríti.

Tudnivaló.

Meghívás.

A karádi egyház ker. rom kath. néptanító urakat, s minden egyleti tagokat, az egyleti szabályok értelmében ez évi ősi megtartandó gyűlésre Tabra a szokott helyiségben október hó 9-dikére d. e. 9 órára tisztelettel hívom meg. Pontos megjelenés kívántatik annál is in-

kább, mert a magyarországi latin és görög szertartású rom. kath. néptanítók segélyalap- jának „Alapszabályai” értelmében tagsági kötelezett belépés, kezelő tiszti választás tüze- tik napirendre. A föladdott „Beke”-féle tize- des törtek elméleti és gyakorlati dolgozatot minden tanító ur magával hozza. Az évi egy- leti pénztár járulékat a számadás rendbeho- zása véget mulhatlan befizetni kell. Honfui üdvözléttel: *Jóh Jászai,* egyleti elnök.

Szapuló.

E rovatunk czéja a politikai és társadalm élet, s azokban szereplő egyéniségek kinövé- seinek, illetve hibáinak búneinek, léhaságai- nak ostorozása; de hát csak nem kárpál- hatjuk mindég Tisza Kálmánt, sem az itthon való korifeusokat; nem árt a kisebbekkel való foglalkozás sem czélunknak, sőt talán haszno- sat cselekszünk, ha feltesszük, hogy a virgács használ — legalább a gyerekeknek.

Elmondunk azért itt egy történetet, mely- ből megtudja a tisztelt olvasóközönség, hogy micsoda gondall kell az újságoknak védekezni a vad poéták ellen, s néha ez a gondoskodás milyen mulatsággal jár.

Egyik helybeli lapársunk, a Somogy — ugy kell neki, miért tenyésztette egykor oly szorga- lommal a fűzfa poesis vadhajátait! — kap egy levelet, alá van írva, hogy irta Szar va s F e r i, mely névnek még „Hirsch”-ebb izt köleszőntör a szerényen eléje bigesztett dr. ni tudvalevőleg dakter urat jelent semita nyelven.

Ebben a levélben van egy érdekes mese, hogy t. i. a dakter ur szerencsétlen ember ugyan, mert mint berlini lapok fömunkatára nagyon kellemetlenül talált politikáznai a hata- lom ellen, s most távozva „Bismark veszedel- mes légköréből”, bujdosásban van, s titokban itt rejtőzik a Korona fogadóban Kaposváron — hanem daczára e bajoknak, nagyon szeret no- vellát írni, s ide csatol egy művet a „Bárony kalab” cziműt, mit tekintve ismert írói nevé, csak ajándéképp régi emlékek folytán, melyek őt mint költőt a „Somogyhoz” kötik, ad a Somogyinak.

Roboz bátyánk nagyon régen szerkesztő már, ismeri a fűzfa és vad poéták majd minden válfaját, hanem azért még sem ismerte ki magát e dologban. Ki lehet az a doktor, ki Kapos- váron fél a Bismarktól? Talán csak nem anarchista? Bizonyára szép ismerettség; hanem a „Báronykalab” kegyetlen egy novella, de hátha az a jövő század, az anarchisták száza- dának irodalmi izlése szerint készült: legalább az a nihilismus, mellyel még a helyesítés sza- bályait is lerázza magáról, arra vall; minő nagy dolog volna, ha a Somogy — kinek mellesleg amerikai, sőt talán ausztráliai előfizetői, sőt munkatársai is vannak — mint aféle világlap közzölne egy mutatónyt a jövő század novel- láiból!...

Roboz bátyánk nyagokat töprenkedett, de a „bujdosót” loyális, rendezes hazafi léttére nem merte felkeresni a „Koronában.”

Végre is a dolgot el kellett intézni, miért tanácsot tartott a fömunkatársal. Az meg azt vetette, hogy biz ez nagy sor! bár a világlap érdekességét nagyon fokozná a „spetialitás,” de hát Bismark nagy barátja Tiszának, ki tudvalevőleg jó kedvű adalozó lévén, azzal bi- zony egy anarchistáért, akár a Somogy afga- nisztáni előfizetői kedvért sem vesz ám össze Roboz bátyánk, ki meg viszont nagy barátja a — subventiónak.

Az úgy tehát maradt folyvást elintézetlen, már-már azon gondolkoztak, hogy ezt a vesze- delmes anarchistát, nihilistát, vagy mit, nem kellene-e loyális hazafi léttükre feljelenteni a Lutornak. Pfu! erre már az ordo se kötelez. Aztán hát ha a Lutor is kap egy ordót a nagy érdemért? — no már ezt a dicsőséget csak ne szerezzük meg a Lutornak!

Dictum-factum a „Báronykalab” elintézet- len ügye maradt a Somogyinak, miről a szerk. üzenet sem mert beszélni.

Eközben a „Társadalom” is kap egy leve- let a bujdosótól, éppen olyant, mint a So- mogy, s mellékeve van ahoz is a „Bárony- kalab.” Nagy megütözés, gond, tanácsstalan- ság. Hogy is ne? Bismark, menekülés, poli- tika! No már ez csak anarchista az bizonyos. De nini! Talán meg kellene fogni! kilehetne ilyen fogásért egy kis subventiót szorítani, — talán még egy ordót is? A szerkesztő rögtön rohan a Koronába; utközben azonban meg- gondolja magát, hogy sippal, dokkal nem lehet madarat fogni, azért szép csendesen felsompolyog. Meglátja a szobalányt, a Lizit, int neki: „Ej-ej ténnsur! mán mibe sántikál, nem szegyélli, hisz csak most házasodott.” „Jaj kutyafékom adta! nem az kell nekem Lizi. Hanem csak siessen szaporán, sugja csak meg nekem itt van-e a nihilis... mit is beszélek, a doktor Szarvas, tudja olyan utazó.” De bizony a Lizi nem tud róla. „Satyrája a sorsnak! bizony csak más névjalatt van az itt, hisz azért nihilista, hogy több lyukja is legyen a rókának. Nevet ez könnyen változtat, talán még 50 pítz se reszkőre érte. No bi- zony ezt előbb is tudhattam vána; de csak nehéz azt a subventiót meg az ordót megszo- gányi... Hanem a beküldött remek, a „Bá- ronnykalab”-tal várok, majd csak reclamálja (mert ugy nizek, hogy zsidó) akkor megcsi- pem, ha ha ha!

Legjobb remények közt elrohant, hanem a „Bársonykabát” ügye a Társadalomnál is függő kérdés maradt.

Mély gondolatok, költői föllengés közt ábrándozva a „*utca” egyik szatyor boltjában, ezetesen hordó fenekére terített papiros előtt ül — egy kis zsidó gyerek s a rágja a tollat. Át van szellemülve, typicus vonásain a vadpoéta dűhe, s egy hystericus merv tekintete váltakoznak.

Se hall, se lát. Ő most ír. Ábrándjaiból nem zavarja ki a belépő sujszterinas sem, ki egy liter ezetet kér. A tati lesi a dolgot hátha a poésis is meghozza a rebachot, hisz kevesbe kerül, az egész rezi csak egy kis papiros meg tinta; az ezeteladás mellett jó mellékesnek. De nem árt-e a Gescheftnek? ... A poéta felkel novellája melül, s a sujszterinasnak ad ezetet, liter helyet felet. ...

A tati látja és ... megnyugszik. ... No hát csak hadd költse ön a fiu! hisz' ez elég hasznos szórakozottsággal jár.

Ő pedig tollhoz nyul ismét, hisz még nem kész az új novella. „Daróczkabát” most kell rajta megtenni az utolsó mestervo. nást. Szörnyűség! egy gondolat bántja őt, emiatt nem tud szárnyalni képelete. Mi sorsa lehet az első kísérletnek, a „Bársonykabát”?

Ez a vén Roboz bizony nem adja ki, még talán a Társadalom sem, a rituális újág!

Hah! kegyetlenek! majd megbánjátok akkor, ha az ünnepeit Dr. Szarvas, a genialis író ifjúkori kézíratait, az irodalmi ereklyéket gyűjteni fogja a Kisfaludy és Petöfy társaságok a fletés éjébe merített „Szarvas társaság”!

Ah! de jön a postás! Hozza a „Pesti Hirlapot”, hisz ő annak is beküldötte. Ideges kézzel, dobogó szívvel keresi a költő a „Bársonykabátot”.

Váj! Szemei megüvegesednek, felfordul előtte a világ, mintha öszoerskadna volna vele a ház, a bolt, a pudli, a sok portéka: pipa, szappan, keményítő, fagygyugyertya, szentjánoskenyér stb. stb. mind rá dült volna. sőt még az ezetesen hordó is, mely az ő keserves nyög-diczelését annyiszor hallotta, mind az ő szívét nyomják ... Váj! Piegeporesz!

Roboz bátyánk pedig reggeli pongyolában ül az íróasztal mellett, kényelmesen olló-zgat a hirlapokból a „Somogy” számára. Kezébe akad a „Pesti Hirlap.” Ürgeti, forgatja, nincs benne semmi. No lám! Szerkesztői üzenetek; tudtok is ti szerkesztői üzeneteket csinálni! Ho hó atyafiak! annak én vagyok a nagymestere! Lássuk csak: „Dr. Szarvas Kaposvárot:” (No-no! mi ez? csak nem az én „bujdosóm?”) — „Őn bécsi lapoknak volt munkatársa? — Tehát ön tudja — ugymond — még azon időből, mikor maga is segéd-szerkesztő (?) volt, hogy a szerkesztőségnek az a mániája, ismeretlenektől nem fogadni elközlöni valót. No hát, ezt rosszul tudja s mert mi udvariasabbak akarunk lenni, mint ön, nem mondjuk, hogy önnek a mániája, azt hinni, hogy inni tud, csak annyit jelentünk ki hogy „A bársonykabát” című „karezolata” (sit venia verbo!) egy gymnasztiának sem válnék becsületére.

Oh te pernahajder nebuló te! Talán az ezetesen zsidó gyerek? Aztán „bujdosó anarchista!” Doktor Szarvas a gabener! Ezt a fáját a vadpoétáknak még nem pipáltam! No de hallgassunk róla, tagadjuk el. ...

Ugyancsak hasonló magán jelenet volt a „Társadalom” szerkesztőségében is; csak az indignatio nyilatkozott más hangon, a szerkesztő lelkiállapotához képest panaszosan: „Hát érdemlettem én ezt egy zsidótól? Hát azért szerkesztem én ezt az újságot ezeken az a ... ravaló jebusucoknak havonként 30 ezüst pénzért! No de csak hallgassunk talán nem tudja meg a „Népjog.” — Ha nem iszencsak gyere ezetel! majd adok én neked anarchistát meg Bismarkot! ... Szervusz subventió!

HÍREK.

— Értésítés. Somogyvármegye nagyérdemű közönsége tisztelettel értesítetik, miszerint 1849-iki honvédegyelet részéről az 1849-iki évi október hó 6-án Aradon kivégzett 13 vértanú 35 éves gyász emléke alkalmából, folyó évi október hó 6-án délelőtti 10 órakor a kaposvári rom. kath. bitközség templomában ünnepélyes gyászmise tartatik: mire nézve tisztelettel felhívattak a nemes vármegye és Kaposvár város hazafias érzelmű lakosai, különösen pedig az 1849-iki honvédegyelet minden egyes tagja, — miszerint a kegyelet és szent ünnepélyét minél számosabb megjelenésükkel méltón megfizetelni kegyeskedjenek. Kaposvárot, 1884. szeptember 25-én. A honvédegyelet választmánya.

Bischof Orestes alezredes az 52-ik gyalogezred parancsnokává neveztetvén ki, Kaposvárról Pécsre távozik. Az alezredes ur előléptetésének örvendünk ugyan, de távozását katonáin kívül a polgárság közt levő számos barátaival mi is élenken sajnáljuk. A derék katona s jó ember igen kedves emléket hagy maga után Kaposváron. Távozásával kísérje szerencse s barátjainak szívélyes és őszinte Isten hozzádj!

— A morvavölgyi hadgyakorlatok befejezve vannak s a szaklapok állításaiaként kitűnően sikerültek. E bírálók kiemelték a magyar

honvédséget, melyet használatosság, fegyelem és kitartásra nézve a közhadsereggel egyenrangúnak állítanak. Főleg a huszárság van kiemelve, melynek a bírálót szavaiként „tűnemenyes műveletei minden dicseget felett állanak.” A honvéd huszárok ugyanis Ő felsége és a szerb király szemelattára a hadgyakorlaton elfogtak és lefegyvereztek egy ubáhus svadront. Hogy a magyar kitűnő katona azt mindig tudtuk, mégis jól esik olvasnunk honvédeink dicsegtét azoktól, kikre nem lehet éppen ráfogni, hogy a magyarnak nagy barátai volnának; mi azonban hiszünk, hogy a közhadsereg lovasságát se érhetné több gáncs, habár a honvédekhez hasonló rövid ideig képzettének is — ha velük vörükböl való tisztek, anyanyelvükön, magyar nemzeti szellemben beszélésnek s emberileg bánnának, mint a honvédtisztek saját katonáikkal. Pécsre távoztok honvédeink e hó 23-án térnek haza; Isten hozza őket!

— Mikor mindenki elégedett. A város építeti az elemi iskolát, s miután ily nemes munkát cselekszik — meglehet elégedve magával; a tanító urak megvannak elégedve, mert nem kell naposztat az iskola gőzében coramisálni a nebulókat; a kömivesek, ácsok megvannak elégedve, mert kaptak munkát, mi tekintve, hogy közösi munka, tehát senki munkája, bizonyára jó keresettel jár; az iskolás gyermekek? no hát azok bizonyára nagyon megvannak elégedve, mert a vacatio még folyvást tart. Ilykép mindenki meglevén elégedve a példás harmoniát mi sem rontjuk meg elégtelenségünk dissonáns nyilváníásával, bár kelemetlen kötelességünk volna a közrend és érdek nevében megkérdeni, hogy vajon mi az oka, hogy az építés a szüneti két hó alatt nem eszközöltetett? De nem tesszük, mert tartunk tőle, hogy a felelet az volna, miként városi közdolgaink — parva sapenuita reguntur. Egyébként ennél még valószínűbbnek tartjuk azt a feleletet, hogy a választási eredményekért kapott 6000 frt a közoktatási miniszter által későn tétetett folyóvá; s ez nem is volna esoda, ha kivált megdonduljunk a miniszter ur szokását, ki a gymnasiumi director ügyében is oly ügyesen késlekedett s a megválasztott hittanárt még maig sem erősítette meg állásában.

— Az ország-erdészeti bizottság Pécssett tartott vándorgyűléséről írja pécsi levelezőnk: Vasárnap f. hó 14-én érkezett erdész vendégeink, számszerint mintegy 90—100-an Pécs város vendégszerető falai közé. Az nap este a Scholtz-féle sörcsarnok fényesen kivilágított termeiben ismerkedés estély volt, mely alkalommal a mindig legyőzhetetlen pécsi dalárda is megjelent s művészi dalaival elragadta az amugy is jól műatott erdészeket. Hétfőn a városi nagy teremben közgyűlés tartott, gyűlés után a „Hattyu” teremben diszebed. Ebéd után Zsolnay János meghívására engedve, megsejmeltek erdészeink az országos hírű pécsi Zsolnay-féle kőedény és porcelán gyárat. Innét a honvéd tisztikar által rendezett sátorbáorbani muaiságra mentek. Kedden reggel Szent-Lászlóra rándultak ki s még aznap este a színházban tartott műkedvelői előadásban is részt vettek. Szerdán a város erdejét szemlélték meg s a zárulés megtartása után elindultak Pécsről.

— Tisza járás Magyarországon cím alatt Zimándy Ignác törökbalinti plébános s országos képviselő, ki valámlant a közélet terén egy nemkülönbben az antisemita irodalom terén fényes nevet szerzett magának és a kinek nevével az „Antisemita káté” az egész országban népszerűvé tette, legújában ismét egy röpiratot adott ki. A hazafias érzelmű, lelkes pap erős bírálat alá veszi a Tiszakormány gazdálkodását, a jelenlegi kormányrendszert, az ország függő, gyarmati helyzetét és rendkívül élesen ostorozza a Tisza kormányt a választások alatt üzött visszaélései miatt. A helyzet szerinte nem maradhat így, ha csak azt nem akarjuk, hogy a közjogi alapnak „romjai” is leromboltassanak. Tisza további uralkodása pedig ezt eredményezné. Elv oknál fogva a legszentebb kötelességnek véli szerző azt, hogy minden bazafi a magyar nemzeti állami élet megmentése érdekében a Tisza-féle gyűlöletes kormányzat megbuktatására törekedjen. Felhívja a képviselők igazi deakpárti részét és az ellenzék minden árnyalatát egyesítésre Tisza ellen, választókat pedig arra, hogy a nemzeti jogok feladása ellen tiltakozzanak. E röpiratot, mint időszerűt és sok tekintetben tanulságos művet, most, midőn a Tiszakormány reactionárius, javaslataival liberalis lólábat megmutatta — ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— Kossuth Lajos látogató zsidók. Pár hét előtt közlöttük, hogy egy budapesti Úthvös választó zsidó, nagyhazánkiát Kossuth Lajost Olaszországban felkeresvén, abban a szerencsében részesült (állítólag?) miszerint a nagy számtűzött vele, t. i. a zsidóval társalgásba eszkezdett s a többek között sajnálkozott volna Úthvös Károly bukása fölött. E zsidó közleményre, mely egy budapesti magyar nyelvű zsidó lapban jelent meg, meggettük észrevételünket s kimutattuk, hogy a zsidó állítása semmi egyébé, mine Úthvös és a zsidók érdekében elkövetett szemtelensé zsidó hazugság, mely nem áll Kossuth nagy nevével is visszaélni, ha önző érdekei ugy hozzák magukkal. Alig, hogy ez történt, néhány nap mulva ismét elő áll egy Kossuthot látogató

zsidó a budapesti zsidó sajtóban. Ennek azt mondta volna Kossuth, hogy a jövő évben tartandó országos kiállítás Budapestest megszembéli, tehát haza jön — de titokban ugy, hogy jelenlétét senki sem tudja meg. Kossuth állás pontját mindenki ismeri a hazában, mihez képest tudnivaló dolog, hogy ő a jelenlegi közjogi viszonyok között — haza nem jön, főként most, mikor hanem is tatár, de Tisza járás nehezedik Magyarországon. Nagy hazánkia tehát a zsidó által reá fogottakat nem mondotta. Bármily általános lelkesedéssel és örömmel üdvözölne is a nemzet Kossuth Lajost a hazában, ez időszerint az még sem fog léte-sülni — a nagyhazafi sajtó elhatározása miatt. Ez a dolog is tehát semmi egyéb, mint ocsmány zsidó koholmány. Czélja pedig ennek a folytonos bucsujárásnak Olaszországba egyedül az, hogy a legnagyobb magyart a zsidók érdekében megszólaltassák. Ez azonban nem igen sikerül nekik, mert Kossuth megválogatja azt a kivel beszél, ismeri a zsidófajt veszejég és ismeri a zsidó kérdést is, mint az ország legnagyobb baját. — E miatt költ rá azulán a zsidó szemtelenség mindenféle hazugságot.

— Zsidó újév. Nagyon jó meleg napok járnak, semmi kilitás arra, hogy Szentmihálynap előtt legyen egy kis — dér; pedig ez nagy baj a zsidókra. Hanembát ugyancsak vejgetnek is ám ma egész nap éhen-szomjan a zsinagógában, hogy a Jehova eressen meg egy kis derét. No mi nem kívánjuk, hogy legyen, nekünk nem kell; aztán meg hát hiába! csak ugy szép a zsidó ha — k . . . s.

— Színészet. Aradi Gerő városunkban működő nerék színtársulat érdemes igazgatója, még hat előadásra szóló bérletet hirdet, a melyben csupa jeles műveket hozand színrre. Ajáljuk a derék áldozatkész igazgatót a közönség figyelmébe a bérlet ivvel Mártonffy Pál titkár személyesen fog tisztelegni. Szombaton folvó hó 20-án színr kerül Szép Helén a Offenbach gyönyörű zenéji operettje, a mely a művelt világ minden szinpadán nagy tetszéssel adatott vasárnap a „Buzavirág” új népszimű itt először ezen darab a nyár folyamán adatott először a fővárosi szinkörben és nagy tetszéssel többször ismételtetett. Hétfőn a M a j o m é s v ö l g e n y mulattató bchózat Klizsnik a majom ember egyetlen tanítványa Faludy Vilmos a színtársulat ezer mestere, a ki festő, tánczmester, pantomimikus, tűzmeztér, klokon, jeles tornász, a ki mesterét Klizsniket csak egyedül tudja utánozni, ajánljuk közönségünk figyelmébe. Kedden Arányi javára adatik az „I d e g e s e k v a g y h é t b o l o n d e g y h á z n á l” kitűnő vigjáték. Szerdán Gasparone új operette itt először. Csütörtökön „Bánk bán”. Figyelmeztetjük a főgymnasiumi ifjúságot is Katona József, legnagyobb dráma költőnk e nagyszerű művére, melyben iskolai tanulmányaik egyik tárgyát, a magyar remekírók egyikének e legkiválóbb drámai alkotásában az előadás közvetlensége mellett nagy élvezettel és haszonnal tanulmányozhatják. Figyelmeztetjük még t. olvasóinkat az Arányi pár jutalomjátékára. Derék színész pár, kik valóban megérdemlik jutalomjátékuk alkalmával a közönség tömeges pártolását.

V I D É K R Ő L.

Merczali szept. 11. Tekintetes szerkesztő ur! Megígérttem, hogy a marczi ki kededővó intézet választmányának botrányos eljárása ellen emelt felebbezés eredményéről e lapok olvasóit értesítendem. Midőn első levélemet e tárgyban írtam, czéлом nem volt más, mint az egyleti tagok s főkép az érdeklődő szülék figyelmét felkölteni arra, hogy e közhasznú intézet ügyeinek kezelése helytelen és czéllellenes, s hogy ennek kötelességszerű ellenőrzése nélkül némelyeknek az intézet megbuktatására irányult törekvése győzni fog. Ugy hiszem, ez volt a zsidó óvónó szabálytalan megválasztása ellen felebbezők nézete is. Sajnos, hogy a jó szándék az egyleti tagok megbocsáthatlan közönyve miatt, a zsidó érdekeket részint tudva részint tán nem is sejtve pártolók örömeire, hajótörést szenvedett. Az egylet elnöke a közbevetett felebbezés folytán a nagy gyűlés határanját kitűzte ugyan, de arra ő maga — betegséget színlelvé — meg nem jelent; a nyolcz felebbező közül megjött kettő, ezeknek is egyike elpártolt; a felebbezés terén megmaradt B. P. ellenében megjelent 12 philosemita, de mint-hogy e szám határozat hozatalra az egyleti szabályok szerint elégtelen volt, a gyűlés szétoszlott azon, hogy a szabályok értelmében uyoiczad napon összező, de a következett második és harmadik határnapon B. P. egyleti tagon kívül a gyűlésre senki sem jelent meg a felebbezés tehát mindeddig elintézetlenül a titkár kezén hever. Az első gyűlés alkalmával többen nyilatkoztak a választmány eljárása felül, de a felhangozott nyilatkozatokból kiderült, hogy e közel negyedfél ezer lakost számláló kis városban ugy a társadalmi mint a közigazdasági téren az egyház száz zsidó dominál, az értelmiség néhány iparos kivételével a zsidó érdekeknek szolgál, s ezekért sajtó jólétét áruba bocsátani kész. A többek között dr. Szabó János, ki pár

nappal előbb a zsidó leány megválasztása ellen korteskedett, nyiltan kimondá, hogy B. P. ur és társai hiába felebbeztek a választmány eljárása ellen, mert ez megválogtatni nem fog, s az elnök holnap megnyitni fogja az ovodát, mert itt mindenkinek sakterpártinak kell lenni, miután Tisza Kálmán is sakterpárti.

Az egyleti elnök csakugyan magához ragadta a teljhatalmat, a nagy gyűlés határozatát be nem várva a szabálytalanul választott óvónót beiktatá hivatalába, összeszedett azzal néhány gyermeket a városban és az ovodát megnyitotta.

Ugy mondják, hogy egyik társulati tag az elnök önkényes eljárása s az egyleti szabályok megsértése miatt a belligyministeriumhoz felfolyamodni akar, és vizsgálatot kér. Nézetünk szerint helyesebb 'esz azzal felhagyni', míg a marczi szülék majd tapasztalni fogják, hogy az egyleti elnök és igazgató öröme az új óvónó miként fogja terjeszteni a foghagyma szagot az ovodában, miként nemesíti zsidóérzelmei beoltásával a felügyeletére bizott kisedek lelkét, s miként ülteti azok keblébe a zsidóerkölcs magvait.

Még egy curiosumot meg kell említenem, a felebbezők egyikétől a gyűlésről elmaradásának oka kérdézetvén, ugy nyilatkozott, hogy ő nem szereti ugyan a zsidókat, de tőlük függő hivatalánál fogva azok kegyere van utalva, miert is azok ellen nyiltan felépni nem akar. Ilye imely forma gondolkodásu egyének találhatnak nálunk.

Képzelteti tehát kiki az itteni társadalmi életet és ennek gyönyörét, mit a jövő alkalommal illusztrálni fogunk. Darzs.

KÜLÖNFÉLÉK.

Hány zsidó van a világon? A zsidóság óriási progressiójáról a 12 röpirat érdekes statistikát közöl a legújabb népszámlálási adatok alapján melyekből a „Jüdische Presse” következő számokat állítja össze: Oroszországban van 3 500,000 zsidó, tehát esik 46 zsidó minden 1000 lakosra. Ausztriában 1,005,000 zsidó, tehát esik 46 zsidó minden 1000 lakosra. Gali-cziában van 688,000 zsidó, tehát esik 115 zsidó minden 1000 lakosra. Alsó-Ausztriában van 100,000 zsidó, tehát esik 42 zsidó minden 1000 lakosra. Csehországban van 100,000 zsidó, tehát esik 18 zsidó minden 1000 lakosra. Bukovinában van 67,000 zsidó, tehát esik 117 zsidó minden 1000 lakosra. Magyarországon van 638,000 zsidó, tehát esik 39 zsidó minden 1000 lakosra. Német birodalomban van 561,612 zsidó, tehát esik 12 zsidó minden 1000 lakosra, és pedig Poroszországban van 363,790 zsidó, tehát esik 13-3 zsidó minden 1000 lakosra, Bajorországban van 53,526 zsidó, tehát esik 10 zsidó minden 1000 lakosra, Elszász Lotharingiában van 39,278 zsidó, tehát esik 27 zsidó minden 1000 lakosra, Bádénban van 27,278 zsidó, tehát esik 17 zsidó minden 1000 lakosra, Hessenben van 26 746 zsidó, tehát esik 28 zsidó minden 1000 lakosra, Hamburgban van 16,024 zsidó, tehát esik 35 zsidó minden 1000 lakosra. Romániában van 400,000 zsidó, tehát esik 70 zsidó minden 1000 lakosra. Törökországban van 200,000 zsidó, tehát esik 70 zsidó minden 1000 lakosra. Németalföldön van 81,691 zsidó, tehát esik 20 zsidó minden 1000 lakosra. Franciaországban van 60,000 zsidó, tehát esik 1-3 zsidó minoen 1000 lakosra. Olaszországban van 46,700 zsidó, tehát esik 1-7 zsidó minden 1000 lakosra. N.-Britannia és Irlandban van 46,700 zsidó, tehát esik 1-3 zsidó minden 1000 lakosra. Bulgáriában van 9,990 zsidó, tehát esik 5 zsidó minden 1000 lakosra. Svájcban van 7,373 zsidó, tehát esik 2 zsidó minden 1000 lakosra. Dániában van 3,946 zsidó, tehát esik 2 zsidó minden 1000 lakosra. Szerbiában van 3,492 zsidó, tehát esik 2 zsidó minden 1000 lakosra. Belgiumban van 3,000 zsidó, tehát esik 0-5 zsidó minden 1000 lakosra. Svédországban 2,993 zsidó, tehát esik 0-6 zsidó minden 1000 lakosra. Görögországban van 2,652 zsidó, tehát esik 1-6 zsidó minden 1008 lakosra. Luxemburgban van 777 zsidó, tehát esik 3 zsidó minden 1000 lakosra. Spanyolországban 402 zsidó, tehát esik 0-02 zsidó minden 1000 lakosra. Norvégiában van 34 zsidó, tehát esik 0-02 zsidó minden 1000 lakosra. Északamerikai Egyesült Államokban van 250,000 zsidó tehát esik 5 zsidó minden 1000 lakosra. Marokkóban van 62,800 zsidó, tehát esik 10 zsidó minden 1000 lakosra. Tunisban van 60,000 zsidó, tehát esik 10 zsidó minden 1000 lakosra. Algirban van 35,665 zsidó, tehát esik 12 zsidó minden 1000 lakosra. Egyiptomban, 8,000 zsidó tehát esik 1 zsidó minden 1000 lakosra. Tripolisban van 5,000 zsidó, tehát esik 5 zsidó minden 1000 lakosra. Abyssiniában van 50,000 zsidó, tehát esik 15 zsidó minden 1000 lakosra. Ausztráliában 9,558 zsidó, tehát esik 3 zsidó minden 1000 lakosra. E szerint az egész világ hét és fél millió zsidó él; megjegyzi azonban, Arábiában, Perzsiában és Délafrikában stb. még nagy számú zsidóság van, kikről ugy, mint a portugali zsidókról nincs statistikai adat. Tehát, miután a zsidóság ugy az egész világban, mint nálunk inproductiv foglalkozást üt, ezen ropant embertömeget a világ népei, mint parasitákat, éldösdieket kénytelenek táplálni és megtűrni. Mennyi zsidó esik az

egyedül 1000 emberre, a közölt statisztika érdekes adatokat mutat; hazánk egyike azon szerencsétlen országoknak, melyek a népek ez átkos terhében legnagyobb arányban járulnak, ugyanis Magyarországon 1000 ember 39 zsidót tart el.

Mennyit fogy a nap szeptemberben? Szeptember 1-én a nap 5 óra 20 perccor kelt és 6 óra 39 perccor nyugodott le, tehát a nap hossza 13 óra 19 perc volt. 30-án a nap 6 órakor fog kelni s 5 óra 40 perccor lenyugodni, tehát a nap hossza 11 óra 40 perc lesz. E szerint a nap szeptember hónapban 1 óra 39 perccor fog s természetesen az éj ugyanannyival növekedik.

Bók. Egy párisi operáénekesnő, a ki ugyan igen szép, de szerfölött rosszul énekel, a mi nap óriási virágokért kapott egy olyan színházlátogatótól, a ki gyakran észrevehette (mivel az első páholyba ült), hogy énekét nem tetszésének jeleivel kíséri. A bokrotában levélke volt, mely így szólt: „Kisasszony! Végre én is beléphetek hódoló sorába. Megsüketültem”.

Eltalálta. Parasztfiu egy fővárosi kávéházban megbámulja az aranyos fogast és kéri nagybátyját: Mire valók ezek a fényes szegyek? — A nagybátya (tudákos szűkszavusággal): Felakasztásra. — Fiu: Persze a városban nincs elég nagy fa, hogy magukat felakaszthassák az emberek.

A szófogadó. „Hé atyafi, miért nem nőtt kend nagyobbra?” — „Lássa, mikor harmincz éve elszakadtam az apámtól, azt mondta: Pista! maradj mindig ilyen, a milyen vagy. És én engedelmeskedem”.

Franciaia élcz. A kínaiak fu-csuu ágyúütegében. Tüzér: A francia hadihajók közelednek. — Mandarin: Lövessen rájuk egy ágyúval. — Nagyon messzire vannak, a golyó alig érné el a fele távolságot. — Mandarin: Akkor hát lövessen egyszerre két ágyúval.

Sajtot kukacztól megóvni úgy lehet legegyszerűbben, ha a megtisztított és berakott sajt közé ribizkeleveleket teszünk és pedig úgy, hogy minden sajttréteg közé egy réteg ilyen levél jusson. A komlót szintén lehet használni erre a célra.

Kriályüvegből készült trón van jelenleg kiállítva egy londoni üzletben. A trón valóban műregek s Airminghamban a legkiválóbb művészek, üvegesek és metszők több hónapig foglalkoztak vele Mór stílus, mennyezetes és karjain 324 gyönyörű, ananász-alaku gomb látható. A drága művet egy indiai fejedelem rendelte meg. Árát nem lehet tudni, de becsről fogalmat nyújthat, hogy a szármoly negyven ezer forintba került.

K Ö Z G A Z D A S Á G .

Uj buzafajták.

A legnagyobb s leghirnevesebb magkereskedő cégnek Henry Vilmorinának. Párisban sikerült több, mint tíz évi buzgó fáradozás után három oly nagyszerű buzafajtát előállítani keresztelés útján, a melyek meglehet nem sokára a egész világon el fognak terjedni több rendbeli előnyös tulajdonságaik miatt.

E három új buzafajta az Aleph, a datolya és a Lamedbuzza.

Az Alephbuzza a két Noébuzának a fehér földriai buzával történt keresztelése által állított elő. E fajta vetése igen gazdagon bokrosodik; szalmája fehér, rugalmas és erős s szépen felödlött kalászaival telve fehér, vastag teljes, nehéz és kitűnő szép szemekkel. Növekedése alatt — a Noé buzát igen jellemző — kékeszöld színt játszik; jól, gazdagon fizet, középérésű s az eddigi tapasztalatok szerint nem egy könnyen dül meg. Az egészen silány s tullaza talajt kivéve minden talajban, tehát még a középjóságban is jól diszlik; az üszögnek kevésbé van alávetve.

A datolyabuzza előállításánál az a cél lebegett Vilmorin szeméi előtt, hogy oly buzát állíthasson elő, mely oly kitűnő szemmel bírjon, veres kalászában, mint a milyen az igen érdekes Chiddambuzza, melynek eddig csak gyenge s kevésbé szép szalmája ellen volt az angol gazdáknak kifogásuk; hogy tehát e faj minden tekintetben kielégíttesse a a kívánalmakat, keresztelte a vereskalászu Chiddambuzát a szép fehér szalmájú Prince Albert fajtával. — A keresztelés tökéletesen sikerült s a nyert terményt Vilmorin «datolya-buzának» nevezte el. A datolya-buzza a közép magas fajoknál még kevéssel magasabbra is megnő; szalmája hosszú, erős és fehér; kalásza nagyok, veresek s nem ritkán megöbölök, kitűnő, még a Chiddam-buzát is felülmúló szemekkel. További előnye e fajtának még az is, hogy korán érke, s bő termése meglehetősen egyenletes és állandó marad.

A Lamed-buzza a Prince Albert-buzának a Noé buzával való kereszteléséből eredt s igen emlékeztet az általán kedvelt bordeauxi buzára, melyet azonban mégis felülmúl, szebb, erősebb s kevésbé tömört szalmája által. Veres kalásza alul tengerzöld színnel van befuttatva s hosszú, széles, valamint kissé hajlott. A sárgás-vöröses szemek kemények, teljesek s igen nehezek, E fajta korábban érke a datolyabuzánál s meleg vidékekre, hevesebb, szárazabb talajra is alkalmas. Dacára a nyolczadik generációnak, e fajtán itt-ott gyéren még mindig fordulnak elő fehér, halványvöröses

Laptulajdonos és kiadó SZALAY IMRE.

kalászkok, mely visszatérés azonban a további termés alatt remélhetőleg egészen el fog maradni.

E gabnafajok drágasága egy ideig meglehetősen utjában fog állni azok nagyobbfokú elterjedésének, mindazáltal, ha jó tulajdonságai nálunk is bebizonyodnának, főleg a harmadik faj lazább s hevesebb talajneveinken megérdemelné a terjesztést. Első sorban a földmivelési kormány lesz hivatva belőlük kisebb mennyiséget beszerezni s kísérlettel végett a gazdasági tanintézetek s egyesületeknek kiosztani.

Az „Ö. L. W.” Vilmorin 1884-ik évi árjegyzéke után hozza e buzafajok kalászai s szemekének rajzait is s mondhatjuk, hogy e rajzok a valóságnak teljesen megfelelnek: akkor az ismertett 3 új buzafajta a figyelmet valóban megérdemli. E.—v.

A paradicsom, mint kolera ellenes szer.

A paradicsom növénynek ismeretes azon tulajdonsága, melylyel más növényeket az élősdiek által okozott betegségtől megóvjá. Nagyon jól tudják ezt a kertészek s fel is használják. Törzsén megszárogatott paradicsom almát, ha gabua rakás közé tesszük, meg-

őrja azt zsiszik, üszög s több e féle bajoktól. E befolyását a paradicsomnak a kénnek tulajdonítjuk, melyet vegyész elemzések szerint nagy mennyiségben tartalmaz. Nehány orvos most azon gondolatra jött, ha e növény oly hatást gyakorol a növényi organismura, valjon nem hatna-e az állatira is? és e gyanítást különösen hasmenés és koleránál a tapasztalat bizonyossá emelte. A paradicsom növény nagy elterjedtségénél fogva mindenesetre igen figyelembe veendő a „The Australian Medical-Journal” eme közleménye.

Kaposvári piaci árak.

— augusztus hó 12.

Buza	6 frt 50
Rozs	7 frt —
Kukoricza	6 frt —
Árpa	7 frt —
Zab	5 frt —
Hajdina	7 frt —
Métermázsanként	

Szerkesztésért felelős:

Szalay Károly.

2664. sz.
tkv. 1884.

Arverési hirdetményi kivonat.

A marczali kir. járásbírósa, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Miklai Erzsébet férjezett Boskovics Györgyné végrehajtatónak, Miklai György, János, Sándor és István végrehajtatást szenvedő elleni 26 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtatási ügyében a kaposvári kir. törvényszék a (marczali kir. járásbírósa) területén levő Libiczkozma község határában fekvő a libiczkozmai 10-ik sz. tjkvben A. I. alatt felvett 1/4 teleknek fent nevezett végrehajtatást szenvedők nevére írott 20/30-ad részére az árverést 519 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan rész az 1884 évi november hó 17-dik napján délelőtti 10 órakor Libiczkozma község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan rész becsárának 10% -át vagyis 51 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. 60. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Marczaliban, 1884. évi augusztus hó 14. napján.

A marczali kir. járásbírósa, mint tkvi hatóság.

Berzsenyi,
kir. aljársbíró.

HIRDETÉSEK

Figyelemre méltó

EPILEPSIA

GÖRCS

és IDEGBÁNTALMAKBAN szenvedők biztos segílyt kapnak az én rendszerem szerint. Tiszteletdíj csak a tapasztalható siker után fizetendő. Levélbeli gyógyítás. Százak meggyógyítottak.

Prof. Dr. Albert.

A különös eredményekért a francia tud. tároaság által a legnagyobb 1-ső osztályu arany éremmel kitüntetve.

6, Place du Trone, PARIS.

Alapított 1848-ban az arany „horgonyhoz.”

Alapított 1848-ban az arany „horgonyhoz.”

GEISZLER NEP. JÁNOS
ezelőtt
WEILLER VILMOS.

Ajánlja dusan berenezett vas, acél, szerszám, réz és ércz áruk, ház vasalások, konyha felszerelések, fa és fehérlemez, folyadék és ürmértékek mindennemű öntött vas és lemez kályhák, fa és szénfűtéshez, takarékos tüzhelyek mindenféle nagyságban, továbbá Szabolcs közsén: mindennemű fűszer, thea, rum, festék anyag, olajok raktárát a legjutányosabb áron.

A t. közönség becses pártfogásába ajánlva magamat
Tisztelettel
Geizler Nep. János.

DARNAY BÉLA

VAS-, SZER-ZÁM-, FESZÉK-ÁRU
FÜSZER-, KERESKEDÉSE
K A P O S V Á R O T T

A „NAGY ARANY HORGONY”-HOZ.

A közeledő téli időnyre bátor vagyok a t. közönség becses figyelmét felmivni a legujabb **friedlandi szabályozható töltő kályhákra,** tűzmentes betéttel [Chamotte.]

Ezen legujabb szerkezetű kályhák rövid idő alatt tetemes előnyüknel fogva többi kályhakkal szemben igen nagy kelendőségnek örvendenek. Nagy előnyük ezen kályhának főleg az, hogy csekély tüzelő anyagot igényelnek és szabályozhatóság által folyton egyforma hőséget lehet előidézni (egészségi szempontból igen ajánlható), például egy 130 köbméter ürtartalmu szoba 5 kiló szénnel 12 órán át 16 fok (Celsius), egy 440 köbméter ürtartalmu terem 12 órán át 23 kiló szénnel 12 órán át 16 fok (Celsius) hőségre fűthető; igen diszes kiállítással és csekély helyet igényelnek.

Továbbá: **Meidinger-fele köszénkályhák,** közönséges egyenes-oszlop és Quint-kályhák fa és köszén fűtésre. **Takaréktüzhelyek** magas és asztal mintára, és befalazni valók. — **Az első magyar szabad. lámpa-gyár bizományi raktára.** — **Konyha felszerelések.** — **Vadász- és Flobber-gegyverek,** forgó pisztolyok és vadászati felszerelések. — **Bizományi raktára szán-czengetyűk és díszítéseknek.** — **Könyék- és kör-esövek,** kályha-csővek, kályha-álványok márvány- és homok-köböl. kályha-elők arany-, bronzirozott, galvanizált-réz és nikkelt.

Becsés megrendeléseit kérve, maradtam teljes tisztelettel:

DARNAY BÉLA.

Friedlandi kályhákrol leghűbb typhotographikus, a többi kályhákrol fametszvény-rajzokat a legjutányosabb árszabálylyal s utasítással együtt kívánatra bérmentve küldök, valamint **lámpa-rajzok** eredeti gyári árszabálylyal.

Kaposvárott 1884. nyomtatott Hagelman Károly könyvnyomdájában.

4. évfolyam
Kaposvári az előző...
Megjel...
Egész évre...
Fél évre...
Negyed év...
Egy...
Könyvek...
A pálinka...
sakt...
Pár nap...
gyülés, sa...
az első...
formájával...
Tisza K...
sége, mel...
zassági t...
főrendihá...
nek keres...
engedelm...
A zsidó...
reformáló...
örömben...
rendiházba...
ján a pá...
nak jutni...
nevezett f...
Tény az...
ma már es...
igazi szab...
szükségér...
A főrend...
s egy a...
igazi szab...
lenségei...
elavultak...
Tény, ho...
törvényho...
qualificat...
adja meg...
előkelő tá...
tudomány...
is, melyet...
rése és a...
főrendihá...
rendjei há...
Tisza K...
timeo dana...
A zsidó...
Tisza Kálm...
nem várhat...
Naponké...
aristocrat...
kézre ker...
rang oszt...
első lépés...
társadalmi...
Szemelvény...
sajtó alá...
Isten any...
nyelven a...
anya neve...
E kiejt, mi...
s amely em...
hagya s meg...
Miert oly...
leggyengéd...
a szeretnek...
sebb mosoly...
tár. Kilenc...
pihentünk...
legelső lükte...
zárt bennün...
rajongó lelke...
tunk sovár...
titokteljes...
Magsugta...
gyarló kis...
által élhet...
Megtanulta...
tét, gyermek...
szenvet, mely...
Eletének sa...
áldozza mag...
nedvessége...
tokba, hogy...
Passzon: ug...
gyengédségi...
e esodás kis...
legszebb vir...
sebb gyümö...
tehát öt örö...
sának, s örö...
nyughejen,